

1.2.2018 - 31.12.20120

Very important persons
Oppilaat, jotka
oppimisensa ja
koulunkäyntinsä tueksi
tarvitsevat vaativaa
erityistä tukea.

Elever i behov av
krävande särskilt stöd i
inlärning och skolgång.

[Jokainen lapsi ja nuori on VIP_piiirrosvideo](#)

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Tampere 3.12.2019, Sokos hotelli Ilves

MONIALAINEN YHTEISTYÖ - OPIKELUHUOLTO

8.30

Aamukahvia ja ilmoittautuminen

9.00

Tervetuloa! *Misa Möller ja Merja Koivisto*

9.20

Oppilashuolto ja oppimisen ja koulunkäynnin tuki ennaltaehkäisyn ja vaativan erityisen tuen näkökulmasta

Kysyimmät kysymykset ja korjausliikkeitä

*Esko Lukkarinen, ydinryhmän jäsen | opetus- ja kulttuuritoimen johtaja,
Lounais-Suomen aluehallintovirasto*

Psykologi, sosiaalityöntekijä ja erityisopettaja yhteistyössä - Kaikenlaista tukea tarvitsevat lapset koulussa

*Suvi Sankinen, ydinryhmän puheenjohtaja | konsultoiva erityisopettaja
Marketta Raivio, kouluikäikäymättömien teemaryhmä, ydinryhmän jäsen | johtava sosiaalityöntekijä
Tea Alarmo, psykologi | perheterapeutti (erityistaso), Valteri*

11.30

Lounas ja järjestöjen pisteisiin tutustuminen

12.30

Onnistuneen verkostokokouksen ABC

Osallistujien kokemuksia hyödyntävä osallistava ja dialoginen juoksutus laadukkaan verkostokokouksen elementeistä.
Tiina Vormisto, palveluesimies, Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri, eksote

Koonti

14.00

Kahvi ja ajatusten jakaminen

14.30

Yhteenveto

Anne Vierelä, johtava rehtori, Valteri

15.00

Kokemusasiantuntijan puheenvuoro

Anja Haavisto

15.30

Hyvää kotimatkaa!

Tammerfors 3.12.2019, Sokos hotell Ilves, Hatanpään valtatie I

MÅNGPROFESSIONELLT SAMARBETE-Elev – och studerandevården

8.30 Morgonkaffe och anmälning

9.00 Välkommen!

Misa Möller och Merja Koivisto

9.20 Elev-och studerandevården, lärande och skolgångens stöd sett från perspektivet för det förebyggande och krävande särskilda stödet

De mest frekventa frågorna och korrigeringar

*Esko Lukkarinen, ydinryhmän jäsen | opetus- ja kulttuuritoimen johtaja,
Lounais-Suomen aluehallintovirasto*

Psykologen, socialarbetaren och specialpedagogen i samarbete – Barnen behöver olika typers stöd i skolan

*Suvi Sankinen, ydinryhmän puheenjohtaja | konsultoiva erityisopettaja
Marketta Raivio, kouluakäymättömien teemaryhmä, ydinryhmän jäsen | johtava sosiaalityöntekijä
Tea Alarmo, psykologi | perheterapeutti (erityistaso), Valteri*

11.30 Lunch med tid för att bekanta sig med utställarna

12.30 ABC för ett lyckat nätverksmöte

*Deltagares erfarenhet av nyttiga inkluderande och dialogiskt uppbyggda kvalitativa nätverksmöten.
Tiina Vormisto, palveluesimies, Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri, eksote*

Sammanställning – denna tanke för jag med mig till min arbetsgemenskap

14.00 Kaffe och diskussion

14.30 Sammandrag

Anne Vierelä, ledande rektor, Valteri

15.00 En erfarenhetstalares taltur

Anja Haavisto

**TERVEISIÄ
TEEMA-RYHMISTÄ JA
OPIKSELUHUOLLON
PILOTOINNISTA –**

**HÄLSNINGAR FRÅN
TEMAGRUPPERNA OCH
ELEVVÅRDENS PILOTERING**

KOULUAKÄYMÄTTÖMYYS

SKOLFRÅNVARO

Käynnistetty keväällä 2019

- ✓ I kokoontumisajot Helsingissä.
- ✓ MindMe –seminaari marraskuussa Jyväskylässä yhteistyössä Pesäpuu ry:n kanssa

Toimitettu

Koulua käymättömät oppilaat. Pieni opas koulunkäynnin tueksi. (fi, ru, en) [OPAS](#)

Perustettu tutkijakollegio

TULOSSA:

- ✓ Takaisin kouluun –teos
- ✓ **25.3.2020 II kokoontumisajot Helsingissä**
- ✓ Tilannekartoitus / Jyväskylän yliopisto

Paakkari	Pia	virka-apulaisrehtori
Raivio	Marketta	johtava sosiaalityöntekijä
Ranta	Klaus	linjajohtaja
		projektipäällikkö, ohjaava
Sergejeff	Johanna	opettaja
Söderek	Christine	LAPE/Undervisningsråd
Virtanen	Tuomo	tutkija
Koivula	Pirjo	opetusneuvos
Ojala	Terhi	hanke- ja koulutuspäällikkö
Pihkala	Jussi	opetusneuvos

TOIMINTA-ALUEITTAIN JÄRJESTETTÄVÄ OPETUS

UNDERVISNING ENLIGT VERKSAMHETSOMRÅDEN

Käynnistetty kesäkuussa 2019:

- ✓ Selkeytetään ja yhtenäistetään toiminta-alueittaiseen opetukseen liittyviä käytänteitä ja ohjeistuksia (Oph:n nettisivuille)
- ✓ Selvennetään oppiaineittain etevän opetuksen monipuolisia vaihtoehtoja kehitysvammaisten oppilaiden opetuksessa (esim. yksilöllistäminen, ohjattu toiminta)

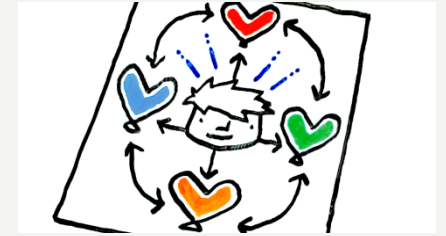
Tavoitteena on

- ✓ julkaista oppaita/esitteitä ("ennen kouluikää" ja "kouluiässä") toiminta-alueittaisesta opetuksesta huoltajille, opettajille ja muille sidosryhmille.
- ✓ hyödyntää tutkimusperäistä tietoa toiminta-alueittaisesta opetuksesta (esim. INTO ja TUVET)

Hannu Heiskala	lastenneurologi, linjajohtaja
Päivi Lång	ohjaava opettaja
Aino Äikäs	yliopistonlehtori
Lauri Rätty	erityisluokanopettaja
Maarit Varvikko	sosiaalityöntekijä
Maarit Lasanen	rehtori
Suvi Kivimäki	psykologi
Irene Rämä	tutkijatohtori
Pirjo Koivula	opetusneuvos
Jussi Pihkala	opetusneuvos
Terhi Ojala	hanke- ja koulutuspäällikkö

SIJOITETUT LAPSET PLACERADE BARN

Käynnistetty kesäkuussa 2019:

- ✓ Kysely kouluyhteistyön laadusta, toimivista käytänteistä ja kehittämistarpeista ammatillisille perhekodeille ja yksityisille lastensuojelulaitoksille.
- ✓ Tulossa tietoiskut teemoista traumatisoituneet lapset ja sivistykselliset oikeudet

HAVAINTOJA:

Sijoitettujen lasten koulunkäynnin parantamiseksi tulee saada selkeät ohjeet.

Sijoitus on aina traumaattinen kokemus lapselle, joten opettajille ”mielenterveyden ensiapukoulutusta” vahvistamaan taitoja kohdata ja huomioida näitä lapsia koulussa.

TAPAHTUMIA:

MindMe –seminaari marraskuussa Jyväskylässä yhteistyössä Pesäpuu ry:n kanssa

25.3.2020 kokoontumisajot Helsingissä yhteistyössä

Kouluakäymättömien teemaryhmän kanssa

Mia Tapiola	lastenpsykiatri
	lastensuojelun
Katariina Korhonen	sosiaalityöntekijä
Tarja Heino	tutkimusprofessori
Sari Granroth-Nalkki	ohjaava opettaja
Tiina Korpela-Liimatainen	johtava rehtori
Helena Inkinen	asiantuntija
Pirjo Koivula	opetusneuvos
Jussi Pihkala	opetusneuvos
	hanke- ja
Terhi Ojala	koulutuspäällikkö

INFO

Lomake opiskeluhuollon ja sen johtamisen kehittämiseksi

Lomakkeessa esitetään ensin kansallisiin linjauksiin perustuva tavoite. Lomakkeen Miten -kysymykset auttavat seuraamaan ja arvioimaan monialaista opiskeluhoitoa ja sen johtamista oppilaitoksissa ja kunnissa.

Jokaisen kysymyksen kohdalla pohditaan, onko asiasta sovittu. Vastausvaihtoehdot ovat (1) kyllä, (2) ei ja (3) ei tietoa / soveltu. Suluissa olevat numerot viittaavat Monialainen opiskeluhoito ja sen johtaminen -oppaan lukuihin.

Kysymykset liittyvät seuraaviin sisältöihin:

1. OPISKELUHUOLLON RYHMÄT JA SUUNNITELMAT

- 1.1 Opiskeluhoitoon ryhmät ja niiden tehtävät (3.1)
- 1.2 Opiskeluhoitoa ohjaavien suunnitelmien laatiminen
- 1.3 Opiskeluhoitoon osallistuvien koulutuksen järjestäjien

2. MOI

- 2.1
- 2.2
- 2.3

3. YHTEI

- 3.1 Yt
- 3.2 Yt

4. YKSILO

- 4.1 Yks
- 4.2 Yks

Opiskeluhoitoon ohjausryhmä

Koulutuksen järjestäjä on sopinut yhteistyössä opiskeluhoitoon palveluja tuottavien tahojen kanssa monialaisen opiskeluhoitoon ohjausryhmän kokoonpanosta, tehtävistä ja toimintatavoista:	Onko asiasta sovittu?		
	Kyllä	Ei	En tiedä
Minkä tahojen tulee olla edustettuina opiskeluhoitoon ohjausryhmässä	☐	☐	☐
Mitkä ovat opiskeluhoitoon ohjausryhmän tehtävät kunnassa / koulutuskuntayhtymässä	☐	☐	☐
- lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman opiskeluhoitoa koskevan osan laatimisessa, toimeenpanossa ja seurannassa - koulutuksen järjestäjän hyväksymän opetussuunnitelman opiskeluhoitoon osuuden laatimisessa, toimeenpanossa ja seurannassa	☐	☐	☐
Mitkä ovat opiskeluhoitoon ohjausryhmän tehtävät oppilaitosten opiskeluhoitoon ohjauksessa, suunnittelussa, kehittämisessä ja arvioinnissa	☐	☐	☐

Lomake

Opiskeluhoitoon ohjausryhmien pilotointi

Piloting av elevvårdens styrgrupp hakuaika 9.12.2019.-24.1.2020

Mukaan otetaan 10 kuntaa. Kunnasta ryhmään tulee 3-5 avainhenkilöä. Ryhmä osallistuu kolmeen lähipäivään (18.3., 24.9., 12.11.) Helsingissä ja tekee vaadittavat tehtävät.

VAATUTOIMIJOIDEN JÄRJESTÄYTYMINEN

Elmeri-koulu

Mylly-Antin koulu, Turku

Karleby – Villa Skola

Jakobstad – Kyrkostrands skola

Åbo - Sirkkalabackens skola

Pargas

Sairaalaopetus

Vaasan sairaalaopetus,

Tiilimäen koulu Pori ja

Kiinamyllyn koulu Turku

Karleby – Mariankadun koulu

Vasa – Haga skola

Åbo – Kiinamyllyn koulu

Valtion koulukodit

Lagmansgården Pedersöre

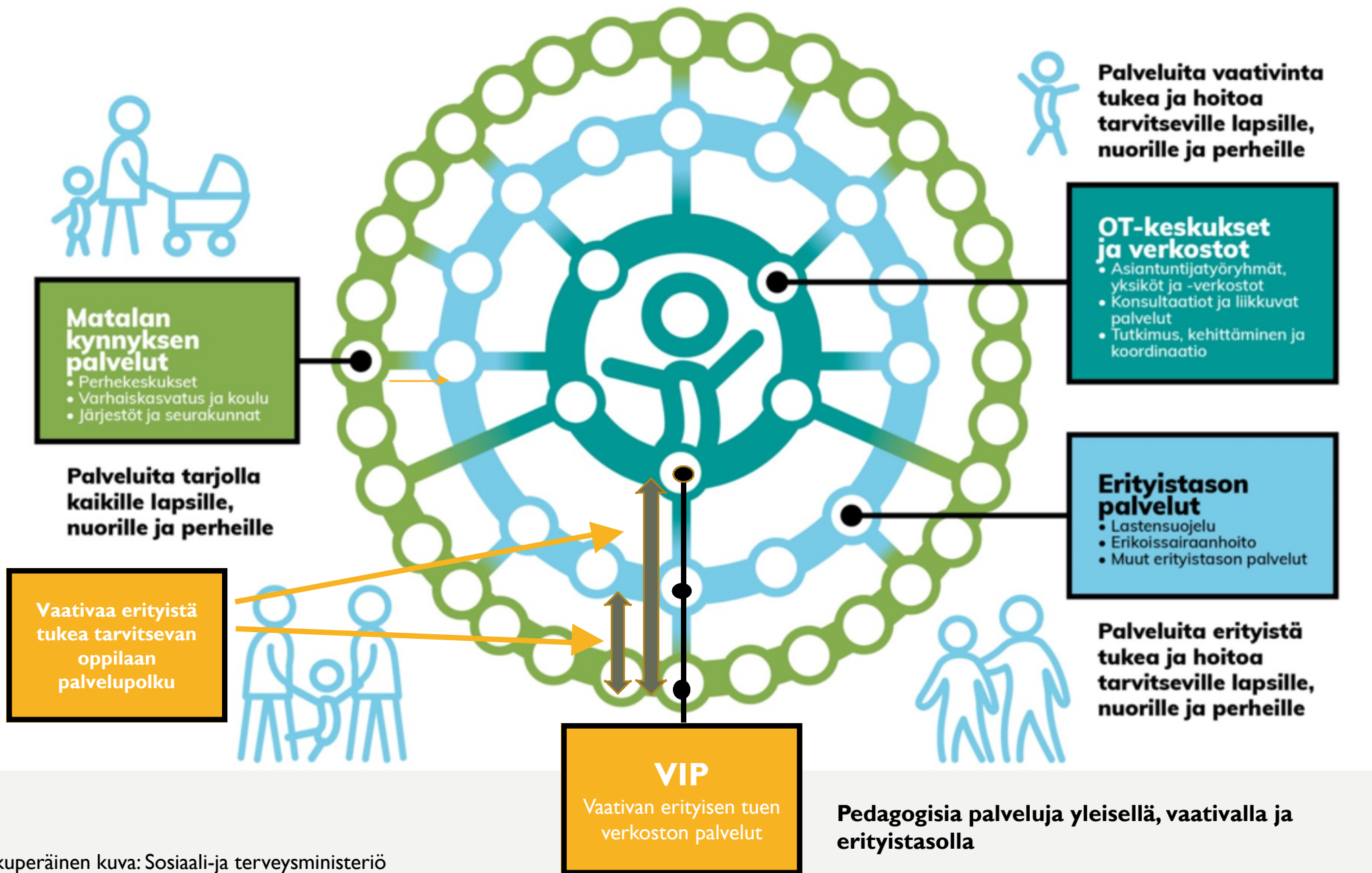
Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri

Ei toimipistettä

Vasa - Helsingfors – Skilla

TYKS erva

- Ydinryhmille **varapuheenjohtajat**
Viceordföranden till kärngrupperna
- Koulunkäyntikyvyn arviointiseula valmistuu keväällä 2020
Bedömning av skolgångsförmåga
- **Tietoiskuja tulossa:** Toiminta-alueittain järjestettävä opetus, Vuosiluokkiin sitomaton opetus, Esteettömyys
- **Kannanotto** lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin edistämiseen ja ylläpitämiseen (julkaistaan 7.1.2020)

Oikeus oppia - kehittämisohtjelma

Varhaiskasvatuksen laadun ja
tasa-arvon kehittämisohtjelma

Perusopetuksen laadun ja
tasa-arvon kehittämisohtjelma

Perusopetuksen laadun ja tasa-arvon kehittämisohtjelma

Oikeus oppia -kehittämisohtjelman tavoitteena on kaventaa ja ennaltaehkäistä peruskoulua käyvien oppilaiden oppimiseroja, vahvistaa oppimisen ja koulunkäynnin tukea ja kehittää lukutaitoa. Lähikoulun asemaa vahvistetaan, opetuksen ryhmäkokoja pienennetään ja rahoitusta uudistetaan siten, että se koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista.

Vuosina 2020–2022 toteutettavan perusopetuksen laadun ja tasa-arvon kehittämisohtjelman tavoitteet ovat:

1. Vahvistamme koulutuksellista tasa-arvoa ja oppimistuloksia
2. Vahvistamme lasten saamaa tukea
3. Vahvistamme opetuksen laatua

**Opetustoimen
henkilöstökoulutushaku
käynnistyy joulukuussa**

**Bildningens
personalfortbildningsansökan
öppnas i december**

”Jatketaan vaativan erityisen tuen ohjaus- ja palveluverkoston kehittämistä vakiinnuttamalla olemassa oleva VIP-verkostorakenne ...”

KEVÄÄN PÄIVÄMÄÄRÄT JA PAIKKAKUNNAT – VÅRENS DATUM OCH ORTER

YHTEISTYÖSSÄ TAYS- JA TYKS - ALUEET

Teemana monialaisen yhteistyön johtaminen (7.2) sekä
varhaiskasvatus ja perheiden tukeminen (19.3)

Helmikuu/Februari:

Verkostopäivä/Nätverksdag 7.2.2020, Tampere

Huhtikuu/April:

Verkostopäivä/Nätverksdag 19.3.2020, Tampere

Tervetuloa - Välkomna!

VIP- verkoston TAYS- ja TYKS-alueiden yhteiseen verkostopäivään **7.2.2020 Tampereelle**. Päivästä hyötyvät erityisesti sivistys-, sosiaali- ja terveyspalveluiden johtava henkilöstö.

Gemensam VIP nätverksdag ÅUCS- och TAUS området den 7.2.2020 i Tammerfors.

Näkökulmina ovat

- Kasvukeskusten ja kutistuvien kuntien haasteet ja mahdollisuudet
- Verkostoyhteistyön johtaminen
- Monialainen yhteistyöhön kunnan sisällä ja kuntien välillä
- Kuntaesimerkkejä uusista toimintamalleista.

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

TUKEA!

LASTEN JA NUORTEN PALVELUIDEN UUSI ANATOMIA

Mitä kuuluu TUVET-hankkeelle?

Syksy 2019

Projektitutkijat Elina Talja (JyU), Satu Peltomäki (HY), Mirva Poikola (uEF)

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

Vaativan erityisen tuen pedagogiset ratkaisut

Työpaketti 1 – Jyväskylän yliopisto

TAVOITE: Koota ja levittää tutkimustietoa vaativan erityisen tuen pedagogisista ratkaisuista

TOIMENPITEET:

- Systemaattinen kirjallisuuskatsaus kansainvälisestä tutkimuksesta → suomenkielinen opas tutkimusperusteisista pedagogisista menetelmistä opettajankouluttajien ja opettajien käyttöön
- Tutkimusperustaisten menetelmien käyttö erityisopettajakoulutuksen harjoittelussa
- Yliopistojen yhteisten opintojaksojen suunnittelu ja toteuttaminen
- Maksuttomat täydennyskoulutukset keväällä 2020

Pedagogiikka ja vaativa erityinen tuki

Maksuttomat koulutukset:

11.3 Lappeenranta/Kouvola

12.3 Oulu

24.3 Jyväskylä

25.3 Tampere

26.3 Pori

Vaativan erityisen tuen sisältöjen kehittäminen

Työpaketti 2 – Helsingin yliopisto

- Erityisopettajien ja opettajien pedagogisissa opinnoissa lisätty vaativan erityisen tuen sisältöjä.
- HY:n kursseja viety verkkoon enemmän Moodle-alustalla toimiviksi. Tuotettuja sisältöjä pyritään tuomaan myös kaikkien nähtäville.

Koulu muutoksessa -projekti

- Tarkastellaan uuden alakoulun toimintakulttuurin muutosta: **Miten kaikkien koulu toteutuu?**
- Tarkastelussa mm. mistä kaikesta koulun kehittäminen riippuu?
- Havainnointi, haastattelut, kyselylomakkeet, oppilaiden kirjoitelmat
- Raportointi ja koulun kokemusten jakaminen mm. e-Erikan kautta

TUVET

Itä-Suomen yliopisto: Työpaketit 3-5

Täydennyskoulutus 2019: *Dialogisuus ja vaativa erityinen tuki*

- 510 ilmoittautumista koulutukseen
- Kuinka hyvin koulutus vastasi sisällöllisesti odotuksiisi? (0-10) → *Keskiarvo 7,16, mediaani 8*

Verkko-opintojakso *Inklusiiviset toimintaympäristöt* (Digicampus)

- Yhteistyössä Jyväskylän yliopiston kanssa
- Opintojakson kehittäminen MOOC-kurssiksi → osa täydennyskoulutustarjontaa?

Moniammatillisen yhteistyön malli

- Tutkitaan ja kehitetään toimintamallia moniammatilliseen yhteistyöhön
- Tutkimus yhteistyössä VIP-verkoston ja erään perusasteella toimivan inklusiivisen koulun kanssa

SYKSY 2019:

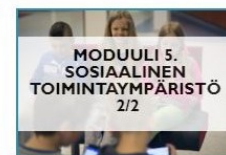
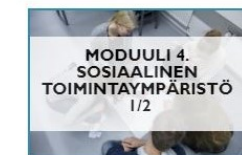
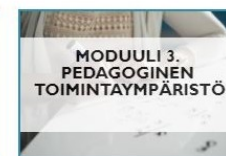
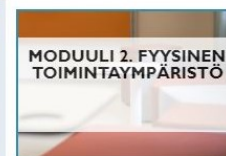
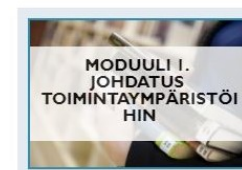
Kuopio 29.10.2019

Tampere 30.10.2019

Vaasa 31.10.2019

Helsinki 6.11.2019

Rovaniemi 7.11.2019

TUVET

VIP-verkoston nettisivut:

<https://vip-verkosto.fi/>

Etusivu VIP-verkosto Tietoiskut Toiminta-alueet Teemaryhmät Koulutukset

<https://www.tuvet.fi/>